

719

DEVLET ASKERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
CUMHURİYET BAŞKANLIĞI

Ankara
3-Mayıs-960

Aziz Vekilim ;

Dün gecski konuşmalarımızdan cesaret ve ilham alarak zatiâlılarına, memleketin huzur ve istikrarı için alınması lâzım gelen tedbir ve kararlar hakkında düşüncelerimi arz etmeyi milli ve vatani bir vazife bildim.

Sayın Başvekilin açıklamalarını dinledim ve okudum; bunlarda, benim düşüncelerimin kabulüne müsait bir zeminin henüz mevcut olmadığı aşîkar olarak belli ise de, genede görüşlerimin sizlere iblâğının zaruretine inanıyorum.

Muhterem Vekilim; şu hakikatı kabul etmek lazımdır ki Kayseri hadiseleriyle başlayıp son karar ve feci olaylara kadar devam eden vak'alar vatandaş ruhunda derin tesirler ve Hükûmete karşı telâfisi güç hoşnutsuzluklar yaratmıştır. Hele Ordunun Talebelere karşı akılsızca kullanılması için vahametini arttırmış,Ordu mensuplarında da huzursuzluk ve güvensizlik hisleri belirmiş,korkulan şey olmuş,Ordu politikaya karıştırılmıştır.

Sayın Vekilim;

Bu ahvâl küçümsenecek, cebir ve şiddetle geçiştirilecek şeylerden değildir.Memleket,Hükümet ve partinin düştüğü bu müşkül vaziyeti kurtarmak için sukunetli fakat ciddi ve zecri tedbirler almak lazımdır. Bu tedbirler şunlar olmalıdır:

1. Cumhurbaşkanı istifa etmelidir.

Cumhurbaşkanlığına Sayın Adnan MENDERES getirilmelidir. Bu muhterem zati her şeye rağmen Millet'in çoğunluğunun sevmekte olduğuna kanım,bu sevgiden istifade edilerek kırılanların gönülleri alınmalı ve millete yeniden güven telkin edilmelidir.

902763

2. Kabinede iyi kabul edilmeyen ve safhaları bütün memlekete yayılmış bulunan zevat çıkartılmalı ve yeni kabine mutlak dürüst, makul zorca ağıllı adalet ve şefkat hissi taşıyan zevattan kurulmalıdır.

3. İstanbul, Ankara Valileri ve Emniyet Müdürleri süratle değiştirilmelidir.

4. Son çıkarılan ve tahkikat komisyonları ihdas eden Kanun kaldırılmalıdır.

5. Ankara Örfi İdare Kumandanı değiştirilmelidir.

6. Partilerin Ocak, Bucak teşkilatı kaldırılmalı sadece Vilayet merkezlerinde müessesiler bulunmalıdır.

7. Parti faaliyetleri azami senede iki defa Vilayet merkezlerinde ve mahdud partililerle yapılmalıdır.

8. Mevkuf gazeteciler bir af kanunu ile kısa zamanda tahliye edilmelidir.

9. Son hadiseden tevkif edilen talebeler tedricen serbest bırakılmalıdır ilim müesseseleri yeniden faaliyete geçirilmelidir.

10. Şimdiye kadar çıkarılan bütün Antidemokratik kanunlar tedricen kaldırılmalıdır.

11. Vatandaş Hürriyet ve eşit muamele hakkına mutlak surette riayet edilmelidir.

12. Ordunun mes'eleleri süratle hal edilmelidir.

13. Din istismarcılığından vazgeçilmelidir.

14. Suistihaller oluyormuş bilmiyoruz. Fakaş olduğu hakkında umumî bir kanaat mevcuttur ve milletin hükümete karşı itimatsızlığına sebep olmaktadır. Bu gibi kötülüklerin şiddetle bertaraf edilmesi lazımdır.

15. Müstesna zamanlar ve günler haricinde hükümet suyuukleri ~~ile~~ Memleket gezilerinde ^{şu} ~~şu~~ suyuuk vatandaş toplulukları ile Karşılaşmalar yapmak usulu kaldırılmalıdır.

Çok Muhterem Vekilim;

Bu yazıkların asla bir parti ve politika mülahaza ve tesiriye değildir.

Asıl mühim olan toplumun ruhunda yaşama şevk ve azminin geliştirilmesi, hak ve hürriyet aşkının kökleştirilmesi ve vatandaş idrakinin yüksek ve necip hislerle donatılmasıdır. Olaylar bu yölda olmadığımızı göstermektedir. Talebelerin hürriyet duygusu ile yaptıkları masumane tezahürata karşı , idarecilerin hatası yüzünden kitalar sevk edilmesi ve onların desteği ile emniyet kuvvetlerinin ilim yuvalarımızın içine kadar girerek talebeleri profösörleri ile beraber coplarla ve kurşunlarla tedip etmesi feci bir şeydir.

6 hengâmede kız talebeleri⁷ yürekler parçalayan çığlıklarının analar, Babalar ve halk ruhunda omulmaz yaralar açacağına ve açtığını anlamamak , memleketin huzuru bakımından büyük hata olduğuna kaniim. Bizim , gençlerimizde hak, adalet ve hürriyet duygularının gelişmesinden ve kemalinden memnun olmamız lazım gelmez mi? istikbali hissiz , duygusuz müsteklêke ruhlu , yalnız maddeci bedbaht insanlarımızı bırakmak istiyoruz.

Sayın Vekilim, maruzatım muhakkak ki çok mühim ve hatta çok cüretkâranedir. Fakat memleket için , millet için , hükümet ve hatta parti^{riZ}nin selameti için dikkate alınması lazımdır ve hatta çok lazımdır.

Derin ve sonsuz hürmetlerimi sunarım.

e. Güneş
Kara Kuvvetleri Kumandanı

Orgeneral

Cemal GÜRSEL